

ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ? ಈಗಲೇ ಅಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದರ ಮೇಲೆ ಸ್ವೇ ಮಾಡಿದರೆ ನಾಳೆ ಅವರು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟವರು ಯಾರು ? ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟವರು ಯಾರು ? ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

SRI S. R. BOMMAI.—Building permission has to be given by the Municipality. He can stay that order now. However, let the Minister make a statement day after tomorrow.

MYDAM DY. SPEAKER.—I request the Minister to inform the House as early as possible.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಹೀಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಪೂರ್ತಿ ವಿವರ ಬಂದರೆ ನಾಳೆಯೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಪೂರ್ತಿ ವಿವರ ಬರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಯಾರದೋ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಥಿಯೇಟರನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವೇ ಕೊಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಅತಿಕ್ರಮ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರವೂ ಮುನಿಸಿ ಪಾಲಿಟಿಯವರಿಗೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವೇಯನ್ನು ಈಗಲೇ ಕೊಡಬಹುದು. ಸ್ವೇ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಆ ಜಮೀನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರದ್ದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಡಿ.ಸಿ.ಯವರಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಮುನಿಸಿ ಪಾಲಿಟಿಯವರಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಚೀಫ್ ಆಫೀಸರ್‌ರವರಾಗಲೀ ಆ ಜಮೀನು ಇಂತಹವರದ್ದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಯಾರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಅಧಿಕೃತ ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ii) re : ill-treatment and removal of harijan workers in Tataguni Estate, Bangalore.

† SRI S. S. ARAKERI (Ballolli).—I wish to raise the matter regarding ill-treatment and illegal removal of Harizan workers in Tataguni Estate, Kanakapura Road, Bangalore. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ೩೦೨ರ ರೂಲ್ ಕೆಳಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ತಾಟಗುನಿ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಖ್ಯಾತ ಸಿನಿಮಾ ತಾರೆಯಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮತಿ ದೇವಿಕಾರಾಣಿಯವರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದೆ. ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ಕಲಾತಾರೆ ಯಂತ ರೋರಿಜ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ದೇವಿಕಾರಾಣಿಯವರು ಈ ಎಸ್ಟೇಟಿನ ಮಾಲೀಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸುಮಾರು ೮೦೦ ಎಕರೆ ಇದೆ. ಈ ೮೦೦ ಎಕರೆಯ ಮಾಲೀಕರಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿರುವ ಲಿವರ್ ಬ್ರದರ್ಸ್ ಎಂಬ ಕಂಪನಿಗೆ ಈ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಗಾರರಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೯೫ ಭಾಗ ಹರಿಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ವೇತನವನ್ನು

ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಿನಿಮಮ್ ವೇಜಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಎಸ್ಟೇಟಿನ ಮಾಲೀಕರಾಗುವಂತಹ ದೇವಿಕಾರಾಣಿಯವರಾಗಲೀ ಅಥವಾ ರೋರಡ್‌ರವರಾಗಲೀ ಅನುಸರಿಸಿಲ್ಲ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಗಾರರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ, ಆ ಕೆಲಸಗಾರರ ಮೇಲೆ ಮೀಸಾ ಕಾನೂನಿನ ಅನ್ವಯ ಪೋಲೀಸಿ ನವರಿಗೆ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ನಾಯಕರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸಗಾರರ ಮೇಲೆ ಆತ್ಮಚಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಮತ್ತು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಎಸ್ಟೇಟಿನ ಮಾಲೀಕರು ಶ್ರೀಮಂತರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ. ರಕ್ಷಣೆ ಇದೆ. ಹಾಗೂ ಪೋಲೀಸಿನವರ ರಕ್ಷಣೆಯೂ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಮಾಲೀಕರು ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಆ ಬಡ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅನ್ಯಾಯಗಳ ವಿರುದ್ಧ ವಿರೋಧ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕಳೆದ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳ ೨೬ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಧರಣಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೨ ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೆಲಸ ದಿಂದ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ೮ ಮಂದಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆರಿಗೆಗಾಗಿ ರಜ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವರು ರಜವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನೂ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಂದ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು ಏನೆಂದರೆ ದೇವಿಕಾರಾಣಿಯವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಬಡ ಹರಿಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಕಳೆದ ೧೮-೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆರಿಗೆಗಾಗಿ ರಜವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸ ದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಹರಿಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆಯುವುದಾದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಏನು ? ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ರಕ್ಷಣೆ ಯಾದರೂ ಏನು ? ಇದರಿಂದ ಹರಿಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಾದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಗೆ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿರುವವರಲ್ಲಿ ೮ ಮಂದಿ ಮಹಿಳೆಯರು, ೧೨ ಮಂದಿ ಗಂಡಸರು. ಇವರು ಕಳೆದ ೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತಹವರು. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿಯವರು ಹಾಗೂ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸ್ಟೂಡೆಂಟ್ಸ್ ಫೆಡರೇಷನ್‌ರವರು ೧೯೭೮ ಆಗಸ್ಟ್ ೪ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಶೋರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಧರಣಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಗೂ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲರೂ ಧರಣಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಮೀಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆ ಬಡ ಕಾಲಿಕಾರರ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದೆ, ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಡೆದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ? ಮತ್ತೆ ಈ ಎಸ್ಟೇಟಿನ ಮಾಲೀಕರೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಬಹಳ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ,

3-00 P.M.

Is it because Smt. Devika Rani is a famous actress of this Estate It covers an area of 800 acres. Why has the Government not taken action to protect the interests of these harijan labourers? have the benefits like provident fund etc., been given to the workers as per the provisions of the Act? ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಗಂಭೀರವಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ಎಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಎಸ್ಟೇಟಿನ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹತೋಟಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಹತೋಟಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಗತಿಯೇನು ? ಮಿನಿಮಮ್ ವೇಜಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನ್ವಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಆಫ್ ಜಾಬ್ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಶೋಷರೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಅಲ್ಲಿಯ ಮಾಲೀಕರ ಮೇಲೆ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಬಡ ಹರಿಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೇಲೆ ಏನು ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಡೆದಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ಏನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ? ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ?

SRI R. S. PATIL (Minister for Labour and Excise).—Sir, About 100 workers are working in Tataguni Estate (growing linola) owned jointly by Smt. Devika Rani and Shri Reorich situated in Kanakapura Road, Bangalore South Taluk. Out of these 100 workers, 50 men and 40 women are Harijans. Women workers are paid at Rs. 3.25 per day and men workers are paid at Rs. 4/-per day. The Workers have raised a dispute demanding, among other things, higher wages. Conciliation proceedings in this respect have ended in failure and the matter is receiving consideration at the hands of Government.

2. The services of certain nine workers (7 women and 2 men) are stated to have been terminated during the period from 6th October, 1975 to 14th July, 1976. The workers are reported to have suddenly proceeded on strike from 24th July, 1978 demanding their reinstatement and demanding also extension of facilities to them on par with the provisions of the Plantation Labour Act. The workmen had not raised any dispute in this regard and the Labour Department had no opportunity to intervene.

3. It is reported that the workmen and the Management have since entered into a bilateral settlement and that the workmen have called off the strike from 10th August, 1978 in pursuance of the settlement.

The Labour situation in the Estate is quite peaceful at present.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ತಮ್ಮ ತಪ್ಪು ಗ್ರಹಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾರ್ಮಿಕ ಹಿತದ ರಕ್ಷಣೆ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು ಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದುದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವೊತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಮಾಲೀಕರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಶಾಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಹುದು ಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಜಶೇಖರ್.—ಈ ವಿಚಾರ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರಣ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಹುದು ಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಸ್ಕೇಟ್ ಏನಿದೆ, ಇದು ಪ್ಲಾನ್‌ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಲೇಬರ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಯಾವಾಗ ಜಾರಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು?

ಎರಡನೆಯ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗಂಡಾಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ರೂ. ಗಳನ್ನು ಕೂಲಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಆಗಿಲ್ಲ ರರ್ ಲೇಬರ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಐದೂವರೆ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ಸುಮ್ಮನಿರಲು ಕಾರಣವೇನು? It is a violant of the Act. I will come to the other point. ಸರ್ಕಾರ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ತರ್ತುಪಡಿಸಿ ತಿ ಇದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಇಬ್ಬರು ಕಾರ್ಮಿಕ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಮೀಸಾ ಪ್ರಕಾರ

ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮುನಿರಾಮಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಜಗನಾಥ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರೂ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ? ಇಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವವರೆಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾರ್ಮಿಕರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮೊದಲು ಬೇರೆಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿತ್ತು. ಇವರುಗಳ ಹೆಸರಿಗೆ ಇದು ಬಂದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ನೂರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಈ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಮಾಲೀಕರು ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಇಲ್ಲವೇ ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಕಾರ್ಮಿಕರು. ಆದರೆ ಇವರ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಊಟ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. These people will not only come under the Agricultural Labour Act but also under the Plantation Act. ತಾವು ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಕಾಫೀ ಟೀ ತರಹ ಇದು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಲ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಬೆಳೆ. ಈ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ೧೫ ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ೧೫೦ ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರ ಪೈಕಿ ೪೦-೬೦ ಜನರು ಹರಿಜನರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕಡು ಬಡವರು ದೊಡ್ಡವರು ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ನವರ ಕಿರುಕುಳ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವರು ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಮಾಲೀಕರು ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕು ತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ಅಲ್ಲದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ತಪ್ಪುಸುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾನ್‌ಟೇಷನ್ ಲೇಬರ್ ಆಕ್ಟ್ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾನ್‌ಟೇಷನ್ ಲೇಬರ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ ಕೆಳಗೆ ಕೊಕೋ, ಕಾಫೀ, ಟೀ, ರಬ್ಬರ್ ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಮರಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ತೆಗೆದು ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ತಾವು ಹೇಳಿದ ಆಕ್ಟ್ ಇದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ನಮ್ರವಾಗಿ ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ;

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಪರವಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ವಿಶ್ವಾಸಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜಗನಾಥ ಹಾಗೂ ಮುನಿರಾಮಯ್ಯ ಎಂಬ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಮೀಸಾ ಪ್ರಕಾರ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆ ವಿಷಯ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಒಂದೆರಡು ಸಲ ನನ್ನ ಬಳಿ ಬಂದು ಈ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದರು. ಬೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವರ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನಾವು ಸದಾ ಕಾಲ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ರೀ—ಕನ್ಸಿಲಿಯೇಷನ್ ಫೈಲ್ಯೂರ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರುಗಳು ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಒಳಗಿಂದೊಳಗೇ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ತಾವು ಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದುವುದಾದರೆ, ಆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಿಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರವರೇ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಕಾರ್ಮಿಕರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಇನ್ನು ನಾನು ಮಾಡುವುದು ಏನಿದೆ? ನಾನೇನಾದರೂ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ನೀವು ಯಾರು ಎಂದು ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ತಮ್ಮ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನನಗೆ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಾಂಡೆಡ್ ಲೇಬರ್ ಎಂದು ಇದ್ದಾರೆ ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸಹಾ ಬಾಂಡೆಡ್ ಲೇಬರ್ ತರಹ ಇರಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟವೇ ಹೇಗೆ? ಅವರವರೇ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಈ ಮಾಲೀಕರು ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಮಯಲ್‌ಗೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ರೀತಿ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ಅವರುಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಪ್ಪಂದದ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶಾಂತವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇವರುಗಳನ್ನು ಬಾಂಡಡ್ ಲೆಬರ್ಸ್ ತರಹ ಟ್ರೇಡ್ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲ ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ವಯಲೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ತಪ್ಪು. ವಾದ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಯುತವಾದ ವೇಜಸ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು; ಇನ್ನು ಸ್ಲ್ಯಾಂಡೆಂಟ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭವ್ಯವಾದ ಮನೆ ಇದೆ ತಾವು ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬನ್ನಿ. The Hon. Labour Minister is taking this subject very lightly, I feel very sorry for it.

SRI B. BASAVALINGAPPA.—No sleeping man attracts the attention of the Government or anybody. If those people are sleeping there without asserting their own rights, I want to know what the hon. Member is going to do ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಮಗುವು ಅತ್ತರೇ ತಾಯಿ ಹಾಲುಕೊಡುವುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾಲೀಕರು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮ್ಮನೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತರೆ ಹೇಗೆ ? I can visit but what I want is an assurance from the Hon. Minister. Let him assure the protection as well as fair wages to the workers.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾವು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

SRI B. BASAVALINGAPPA.—Nobody invites us.

Message from the Chairman on L. C. ANNOUNCEMENT

MADAM DEPUTY SPEAKER.—I have received the following message from the Chairman, Legislative Council:—

As required by rule 106 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Karnataka Legislative Council, I send herewith the following Bills which have been agreed to by the Legislative Council without amendments on 11th August, 1978.

1. The Central Laws (Karnataka Extension) Bill, 1978
2. The Karnataka Sheep and Sheep Products Development (Amendment) Bill, 1978 ;
3. The Karnataka Motor Vehicles Taxation (Amendment) Bill, 1978 ;
4. The Indian Stamp (Karnataka Amendment) Bill, 1978 and ..